

GGupDate gemeenten

GGD Hollands Noorden

Maart 2023

'GGupDate gemeenten'

De eerste GGupDate van 2023. Dit keer in de rubriek 'Beroep in Beeld' screener Yvonne Koopman, die in de bijna 50 dienstjaren bij heel veel pasgeboren een hielprik en gehoorscreening heeft afgenomen. We wensen u veel leesplezier.

Meer informatie?

Naast de GGupDate voor gemeenten zijn er ook andere nieuwsbrieven van GGD Hollands Noorden (GGD HN). In de [colofon](#) van deze GGupDate vindt u een link, waarmee u zich voor deze andere nieuwsbrieven kunt aanmelden.

Direct naar:

Gezond opgroeien

Gezond ouder worden

Meedoen naar vermogen

Gezonde leefomgeving

Overig

Gezond opgroeien

Project 'Verhogen
vaccinatiegraad
Rijksvaccinatie-
programma'

Regionale
Jongvolwassenen-
monitor 2023

Nieuwe publicaties
team Epidemiologie

Bijeenkomst mentale
gezondheid van
middelbare scholieren
in Kop van
Noord-Holland

Gezond
opgroeien

Gezond
ouder
worden

Meedoen
naar
vermogen

Gezonde
leefomgeving

Overig

Project 'Verhogen vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma'

In januari is er een start gemaakt met het project 'Verhogen vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma (RVP)'. Landelijk was in 2021 een dalende trend te zien in de vaccinatiegraad voor het RVP.

Ook in de regio Noord-Holland-Noord was er in 2021 helaas een daling zichtbaar in de vaccinatiegraad voor een aantal vaccinaties, namelijk de maternale kinkhoest vaccinatie oftewel 22 wekenprik voor zwangere vrouwen en de vaccinaties die vanaf 9 jaar worden gegeven zoals de DTP/BMR 9-jarigen, HPV 10-jarigen en meningokokken ACWY 14-jarigen.

Reden om een project te starten om de vaccinatiegraad van het RVP te verhogen. In eerste instantie richt de aanpak zich op de vaccinaties waar in 2021 een daling zichtbaar was in regio Noord-Holland-Noord. Daarnaast wordt in principe prioriteit gelegd bij gemeenten/wijken/gebieden met de laagste vaccinatiegraad.

Het is het streven om in het tweede kwartaal 2023 een concreet uitvoeringsplan inclusief tijdsplanning gereed te hebben, waarbij onderscheid gemaakt zal worden tussen 'quick-wins' en activiteiten die meer tijd vragen. Hiervoor wordt momenteel informatie en kennis vergaard door o.a. mee te draaien tijdens vaccinatiesprekuren en groepsvaccinaties, gesprekken te voeren met (JGZ) professionals die al betrokken zijn bij het RVP, inzicht te krijgen in huidige werkprocessen en doornemen van (landelijke) onderzoeken en initiatieven.

In het uitvoeringsplan zal aandacht zijn voor verschillende facetten die de vaccinatiebereidheid en vaccinatiegraad kunnen belemmeren of juist bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan logistieke en facilitaire zaken, communicatie en samenwerking, maar ook aan zaken als prikangst. Kortom, welke drempels en barrières weerhouden ouders en jongeren er van om

te vaccineren en wat kan GGD HN in samenwerking met de gemeenten doen om deze hobbels zoveel mogelijk weg te nemen of te verlagen? Tijdens het opstellen van het uitvoeringsplan wordt wel al gekeken naar 'laaghangend fruit'. Wat loopt er nu al en kunnen we bij aanhaken? Of waar kunnen we nu al direct actie op inzetten? Voorbeelden daarvan zijn (al dan niet betaalde) content op social media over groepsvaccinaties en de maternale kinkhoestvaccinatie, het lespakket voor het basisonderwijs 'Micro-monsters om je heen', wensen voor het afsprakenplanningsysteem voor groepsvaccinaties, deelname aan sociaal wetenschappelijk onderzoek naar vaccineren van het RIVM (SocioVax).

Vanzelfsprekend worden de gemeenten in een later stadium opnieuw geïnformeerd over de stand van zaken en wordt contact gelegd om gezamenlijk op te trekken.

Meer informatie?

Neem contact op met projectleider Esther Burger, esburger@ggdhn.nl. Of kijk op [SocioVax onderzoek naar vaccineren](#) van het RIVM.

Begin februari heeft het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) [voorlopige cijfers](#) over deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma in 2022 bekend gemaakt.

In juni brengt het RIVM een definitief rapport uit over de deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma. GGD Hollands Noorden vertaalt ook dit jaar dit landelijke rapport na de zomer naar een regiorapport voor Noord-Holland-Noord. Het bevat cijfers op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau. In het najaar van 2023 ontvangt iedere gemeente een eigen bijlage bij dit Regiorapport met cijfers op gemeente- en dorpskern/wijkniveau.

Gezond
opgroeien

Gezond
ouder
worden

Meedoen
naar
vermogen

Gezonde
leefomgeving

Overig

Regionale Jongvolwassenenmonitor 2023

Hoe gaat het met de jongvolwassenen in de leeftijd van 16 tot en met 25 jaar in Noord-Holland-Noord? Om trends en ontwikkelingen goed te kunnen blijven volgen is team Epidemiologie bezig met de voorbereidingen voor de Regionale Jongvolwassenenmonitor 2023.

Gemeenten, externe partners en jongvolwassenen worden betrokken bij de voorbereidingen, waaronder het bespreken van onderwerpen voor de vragenlijst.

In mei starten we met de werving onder jongvolwassenen. Zij worden via social media en intermediairs (o.a. gemeenten, jeugdwerk, scholen) uitgenodigd om een online vragenlijst in te vullen. In deze vragenlijst wordt onder andere gevraagd naar mentale en lichamelijke gezondheid, welzijn, gebruik van genotmiddelen, seksualiteit, bewegen, eenzaamheid, mantelzorg, financiën en hun kijk op maatschappelijke ontwikkelingen.

Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassen 2022

Op 28 maart a.s. worden de resultaten van de landelijke Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 gepubliceerd.

Meer informatie?

Zijn er vragen over deze monitor? Neem contact op met team Epidemiologie via epi@ggdhn.nl. De gemeenterapporten en regiorapporten van eerder uitgevoerde jongvolwassenenmonitors zijn te vinden op onze [gezondheidsatlas](#).

Nieuwe publicaties team Epidemiologie

Recent heeft het team Epidemiologie weer een aantal onderzoeken uitgebracht:

Themarapport Mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen

Uit wetenschappelijk onderzoek en signalen uit de maatschappij blijkt dat de mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen onder druk staat. In november 2022 zijn de resultaten over mentale gezondheid uit de Gezondheidsmonitors Jeugd en Jongvolwassenen gebundeld in een themarapport Mentale Gezondheid Jongeren en Jongvolwassenen. Benieuwd naar de resultaten? Check de tegel 'Publicaties' op de [Gezondheidsatlas](#).

Monitor Kansrijke Start

In december 2022 is cijfermatige informatie uit externe en interne bronnen over zwangerschap en de eerste twee levensjaren op een rij gezet in een 'Monitor Kansrijke Start'. Voor iedere gemeente en voor de gehele regio is er een rapport uitgebracht.

Kansrijke Start is het landelijke actieprogramma waarin gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboorte- en jeugdgezondheidszorg, werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen. Kansrijke Start richt zich op de zorg en ondersteuning aan kwetsbare gezinnen in de eerste 1.000 dagen van een kind en valt onder verantwoordelijkheid van het ministerie van VWS. In de regio Noord-Holland-Noord ontvangen alle gemeenten de Impuls Kansrijke Start en maken deel uit van de regionale coalitie Kansrijke Start. De resultaten van de monitor vindt u op de tegel 'Publicaties' op de [Gezondheidsatlas](#).

Nieuwsbrief Gezond NHN

Via Gezond NHN in Cijfers brengt team Epidemiologie van GGD HN u op de hoogte van de nieuwste cijfers en ontwikkelingen met betrekking tot de gezondheid van de inwoners van Noord-Holland-Noord. Deze nieuwsbrief is bedoeld voor raadsleden, colleges van B&W en medewerkers van gemeenten in de regio en voor iedereen die geïnteresseerd is in onderzoek en informatie over de gezondheid van de inwoners van Noord-Holland-Noord.

Anmelden, vragen of meer informatie via epi@ggdhn.nl.

Bijeenkomst Mentale Gezondheid van middelbare scholieren in Kop van Noord-Holland

Op maandag 30 januari organiseerde de beweging Mentale Gezondheid een bijeenkomst in de Kop van Noord-Holland. Doel van deze middag was om met middelbare scholen in de regio, GGD, gemeenten, zorgorganisaties, jongerenwerk, sport, ervaringsdeskundigen en leerlingen activiteiten, interventies en projecten in kaart te brengen die bijdragen aan mentale gezondheid van jongeren in de Kop van Noord-Holland. Ook moest de bijeenkomst inzicht geven in wat de aanwezigen kansrijk vinden en waar blinde vlekken zitten in het versterken van mentale gezondheid.

Aandachtsgebieden

Aan de hand van diverse methoden werd allereerst zichtbaar gemaakt wat er nu al gebeurt op de verschillende leefgebieden: Thuis, School, Vrije tijd en Social Media. Deelnemers met verschillende achtergronden brachten het beschikbare aanbod in de regio Kop van Noord-Holland per aandachtsgebied in kaart door post-its te plakken en gaven daarbij aan wat zij als kansrijk beoordeelden. 'Frappante uitkomst is dat we eigenlijk weinig zicht hebben op de thuissituatie. Welk aanbod is er voor ouders, bijvoorbeeld, en hoe houden we hen betrokken?', zei een deelnemer.

Werkgroepen

Daarna werd bekeken wat er aanvullend in de regio nodig is om mentale gezondheid te versterken. Deelnemers kregen gelegenheid de voor hen belangrijkste punten te prioriteren. 'Denk dan aan interventies zoals het inrichten van een flexibel inzetbaar preventief team of het verlagen van prestatiedruk door niet alleen naar de cijfers van leerlingen te kijken. Ook het betrekken van ouders blijft een belangrijk aandachtspunt', aldus Meike Hornstra. Er zijn inmiddels drie werkgroepen gevormd die de komende

periode als denktank bij elkaar komen. Het doel is hen een haalbaar plan te laten vormgeven om blinde vlekken rondom mentale gezondheid van onze jongeren te ondervangen. De gezondheidsbevorderaars van GGD HN kunnen hier met hun expertise aan bijdragen.

Meer informatie

Vragen over deze bijeenkomst? Neem dan contact op met Meike Hornstra, mhornstra@ggdhn.nl.

Gezond ouder worden

30dagengezonder!

Lancering
'Kankeratlas'
en rol GGD

Gezond
opgroeien

Gezond
ouder
worden

Meedoen
naar
vermogen

Gezonde
leefomgeving

Overig

30dagengezonder!

Steeds duidelijker wordt wat het belang is van een gezonde leefstijl. Met de actie 30dagengezonder stimuleert GGD HN elk jaar in maart inwoners om het heft in eigen hand te nemen voor een gezonde leefstijl. Deelnemers kiezen zelf een gezonde uitdaging om 30 dagen vol te houden. Denk aan elke dag een ommetje of 10.000 stappen, koud afdouchen, 30 dagen vegetarisch eten, niet snoepen, alcoholvrij of elke dag je smartphone een uurtje uit. Dit jaar is de actie door 7 GGD'en uitgezet.

Directeur Edward John Paulina van GGD HN over het belang van deze actie: "Er is steeds meer aandacht voor het belang van preventie, het voorkomen van ziek worden. Een gezonde leefstijl is hierbij erg belangrijk. Mensen die regelmatig bewegen, buiten zijn, gezond eten en tijd nemen voor ontspanning, blijven langer fit en vitaal en zitten beter in hun vel. Deze actie geeft mensen een zetje in de rug om daadwerkelijk in actie te komen voor hun gezondheid. Daarom adviseer ik iedereen om mee te doen met de actie 30dagengezonder!"

Ook GGD HN-medewerkers worden gestimuleerd deel te nemen aan de actie. Teams konden een gezamenlijke uitdaging formuleren, waarmee een leuke prijs te winnen valt. Zo willen we onze medewerkers uitdagen om actief te werken aan hun gezondheid.

Meer informatie?

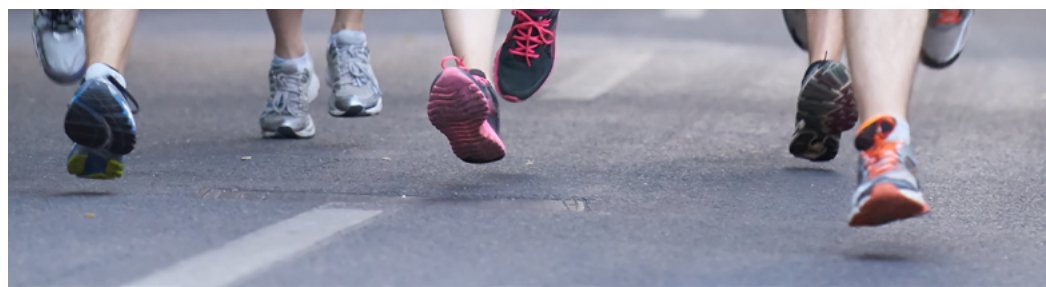
Meer informatie kunt u vinden op de website: [30dagengezonder](https://www.30dagengezonder.nl).

**30 DAGEN
GEZONDER**
1 t/m 30 maart 2023

Welke uitdaging
ga jij aan?

DOE GRATIS
MEE! ALLEEN
OF MET
ANDEREN

Lancering 'Kankeratlas' en rol GGD

Het Integraal Kankercentrum Nederland (IKNL) lanceerde op 17 januari de Nederlandse Kankeratlas. Dit is een openbare, interactieve webpagina waarop via de kaart van Nederland per 3-cijferig of 4-cijferig postcodegebied de incidentie van 24 kankersoorten te zien is. Het laat zien of de incidentie hoger, lager of gelijk is aan wat we verwachten op basis van het Nederlands gemiddelde (2011–2020). Daarbij vermeldt IKNL in de atlas per kankersoort ook wat de mogelijke oorzaken zijn van de variatie die te zien is op de kaart.

Kanker is een ernstige ziekte die helaas steeds meer voorkomt. Voor de mensen die ermee te maken krijgen is het meestal heel ingrijpend. De Kankeratlas geeft inzicht in het optreden van verschillende vormen van kanker en de variatie daarin. Dit kan leiden tot meer bewustwording bij inwoners en beleidsmakers, bij bedrijven en werkgevers en in de zorg.

Beeld Noord-Holland-Noord

Uit de cijfers in de atlas blijkt dat onze regio een hogere incidentie van huidkanker (melanoom) kent. Volgens het IKNL worden de regionale verschillen in het aantal diagnoses melanoom waarschijnlijk veroorzaakt door verschillen in zongedrag en huidtype. De publieke gezondheid is gebaat bij deze kennis van en bewustwording over verschillende kankersoorten, aanvullend op onze gezondheidsmonitors. Preventie kan bepaalde soorten kanker helpen voorkomen. Samen met gemeenten en onze partners in de regio zet GGD HN in op leefstijl- en leefomgevingsinterventies. Zo kunnen we nog gericht inzetten op het bevorderen, bewaken en beschermen van de gezondheid van de inwoners van Nederland.

Meer informatie?

De atlas is in te zien op [Kankeratlas \(iknl.nl\)](https://www.iknl.nl).

Meedoen naar vermogen

Automatisering
van meldingen
zorgwekkend gedrag

Panelonderzoek
'stijgende prijzen
en gezondheid'

Gezond
opgroeien

Gezond
ouder
worden

Meedoen
naar
vermogen

Gezonde
leefomgeving

Overig

Automatisering van meldingen zorgwekkend gedrag

De politie is al jaren de belangrijkste melder bij het meldpunt Vangnet & Advies. Meer dan de helft van de niet-acute meldingen komen via de politie binnen. De meldingen komen van wijkagenten of worden door de speciaal aangewezen OGGZ-coördinatoren van de politie beoordeeld en naar het meldpunt van de GGD doorgezet. De medewerkers van Vangnet & Advies krijgen de benodigde informatie om de melding te onderzoeken en te kijken of iemand hulp nodig heeft.

Vroegsignaleringsoverleg

Het gaat vaak om zorgwekkende situaties die de politie aantreft na een melding over overlast of over iemand die zorgwekkend gedrag vertoont. Soms komen agenten bij iemand binnen en zien ze dat iemand niet goed voor zichzelf zorgt, dit kan ook een reden zijn om bij Vangnet & Advies te melden. Meldingen van de politie worden indien nodig besproken in het zo geheten Vroegsignaleringsoverleg met diverse zorgpartners. Doel van dit overleg is om verdere vervolgstappen te bepalen en zo vroeg mogelijk in te grijpen met passende hulp en zorg.

In onze regio zijn er dus al afspraken gemaakt over politiemeldingen. Dit is echter niet overal goed geregeld en er werd gezocht naar een landelijk uniforme werkwijze voor de politie. Hierbij was de doelstelling dat het individuele agenten niet veel werk en moeite moet kosten en we toch geen signalen van problematiek missen. Met die uitgangspunten is gestart met het organiseren van een landelijk automatisering van politiemeldingen niet-acute (nu meldingen zorgwekkend gedrag).

Pilot en landelijke implementatie

Op 13 februari is een pilot gestart in Midden Nederland waarbij politieagenten met het nieuwe systeem rechtstreeks een niet-acute zorgmelding doen via een beveiligde verbinding naar het regionale

meldpunt. De pilot duurt tot half mei en als de pilotperiode met een positief advies wordt afgesloten, wordt 'de knop omgezet' voor alle meldpunten.

Gevolgen van de nieuwe werkwijze

Voor GGD'en (die hoofdzakelijk de meldpunten niet-acute beheren) is het spannend wat de werkwijze gaat betekenen voor de kwantiteit en kwaliteit van de politiemeldingen. Neemt het aantal meldingen toe? Bevatten ze, net zoals nu, voldoende informatie om ze ook goed op te pakken? Dit wordt tijdens de pilot en daarna gemonitord. De politie probeert haar medewerkers hier zo goed mogelijk in op te leiden en te begeleiden. GGD HN heeft nauw contact met de politie en andere GGD'en om de effecten te bespreken en waar nodig gezamenlijk bij te sturen op de meldingen die worden doorgezet naar Vangnet & Advies.

Meer informatie?

Meer weten over Vangnet & Advies: [Meldpunt Vangnet & Advies \(OGGZ\)](#)

Panelonderzoek 'stijgende prijzen en gezondheid'

We hebben er allemaal mee te maken (gehad); stijgende prijzen. Boodschappen, energie, vervoer, de sportclub, een avondje uit – bijna alles is duurder. Hebben deze stijgende prijzen invloed op de gezondheid, de leefstijl en het welzijn van de inwoners van Noord-Holland-Noord?

Team Epidemiologie vroeg het aan de leden van het Gezondheidspanel. Ruim 4.400 inwoners van Noord-Holland-Noord vulden in februari de online vragenlijst in. Hieronder een voorproefje van de resultaten.

Rondkomen

Acht op de tien inwoners (82%) maken zich zorgen over de stijgende prijzen en 44% geeft aan dat de stijgende prijzen hun dagelijks leven beïnvloeden. Zo geven vier op de tien inwoners (43%) aan dat zij door de stijgende prijzen moeilijker kunnen rondkomen dan voorheen. Voor 11% is het veel moeilijker om rond te komen. 71% van de inwoners geeft dan ook aan te bezuinigen in verband met de stijgende prijzen. Men bezuinigt het vaakst op boodschappen, kleding en gas, water en elektriciteit. Het minst vaak wordt er bezuinigd op ziektekosten en verzekeringen.

Voeding en bewegen

De stijgende prijzen lijken niet veel invloed te hebben op het gezonde eetgedrag; 79% is het (helemaal) niet eens met de stellingen dat zij vanwege de stijgende prijzen minder gezond eten of minder groente en fruit nemen. Wel koopt men vaker eten dat in de aanbieding is. Op de vraag of het beweeg- of sportgedrag is veranderd vanwege de stijgende prijzen geeft 3% aan dat zij meer zijn gaan bewegen of sporten, 8% zegt dat zij minder zijn gaan bewegen of sporten en 89% zegt dat hun beweeggedrag hetzelfde is gebleven. 8% van de mensen denkt er over na om het lidmaatschap van een sportvereniging op te zeggen vanwege de stijgende prijzen en 6% heeft dit al gedaan.

Meer informatie?

Benieuwd naar de invloed van de stijgende prijzen op de mentale gezondheid, het zorggebruik, sociale activiteiten en veilig en gezond verwarmen? Bekijk dan de factsheet op de [Gezondheidsatlas](#) onder de tegel 'Publicaties'.

Lid worden van het Gezondheidspanel?

Ga naar www.ggdhn.nl/gezondheidspanel voor meer informatie of meld je direct aan via gezondheidspanel@ggdhn.nl.

Gezonde leefomgeving

GGD HN eerste
GGD met 'Dashboard
Basisadviezen Gezonde
Leefomgeving'

Vaccinatiecampagne
'HPV 18-26-jarigen'
van start

Sluit aan bij het
'Schone Lucht Akkoord'

Programma
'In Control of
Alcohol & Drugs'

Bacteriën kennen
geen grenzen

Gezond
opgroeien

Gezond
ouder
worden

Meedoen
naar
vermogen

Gezonde
leefomgeving

Overig

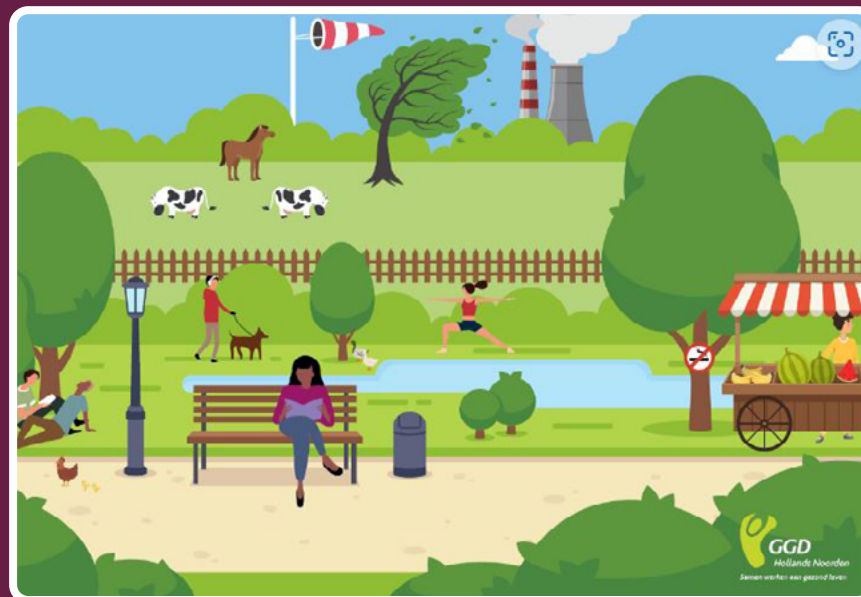
GGD HN eerste GGD met 'Dashboard Basisadviezen Gezonde Leefomgeving'

Welke onderwerpen zijn van belang om mee te nemen bij het creëren van een gezonde leefomgeving en hoe kun je deze onderwerpen meenemen in het ruimtelijk beleid en besluitvorming? Met het dashboard '[Basisadviezen Gezonde Leefomgeving](#)' bieden we hiervoor handvatten.

Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die bewoners als prettig ervaren, waar gezonde keuzes gemakkelijk en logisch zijn en waar negatieve invloed op gezondheid zo klein mogelijk is. Door de leefomgeving gezond in te richten kan gezondheidswinst worden geboekt. Kleine aanpassingen kunnen soms al een groot verschil maken. Hoe vroeger in het proces van een ruimtelijk initiatief de basisadviezen worden geraadpleegd, het liefst al aan de tekentafel, hoe makkelijker en beter gezondheid geborgd kan worden.

Op de website wil GGD HN helpen gezondheid een volwaardige plek te geven bij ruimtelijke initiatieven. Hier komen kennis over de gezonde leefomgeving, data, informatie én beleidsadviezen samen. Wij zijn van mening dat generieke informatie over het creëren van een gezonde leefomgeving openbaar beschikbaar en goed toegankelijk moet zijn. Met deze website zetten wij daarin een eerste stap. Zo kun je er lezen waarom bijvoorbeeld lichtvervuiling van invloed is op onze gezondheid, hoe de luchtkwaliteit in Noord-Holland-Noord is en hoe de openbare ruimte zo beweegvriendelijk mogelijk kan worden ingericht.

De aanleiding voor het opstellen van de Basisadviezen is de komst van de Omgevingswet, waarbij een gezonde en veilige leefomgeving één van de doelen is. De (beleids)adviezen zijn in eerste instantie bedoeld voor gemeenteambtenaren en initiatiefnemers in de regio Noord-Holland-Noord, maar kunnen worden geraadpleegd door iedereen die wil werken aan een gezondere leefomgeving.

GGD HN is de eerste GGD die een dergelijke website heeft ingericht. Vanuit verschillende GGD'en is hierop al met veel interesse gereageerd.

Meer informatie?

Kijk op het dashboard '[Basisadviezen Gezonde Leefomgeving](#)'.

Vaccinatiecampagne 'HPV 18-26-jarigen' van start

Iedereen die tussen 1 januari 1996 en 31 december 2003 geboren is, ontvangt in de eerste maanden van 2023 via het RIVM een uitnodiging voor een HPV-vaccinatie. GGD HN verstrekt dit vaccin aan alle jongvolwassenen die hiervoor naar onze vaccinatie locaties komen.

HPV

HPV staat voor humaan papillomavirus. Dit is een heel besmettelijk virus dat zes soorten kanker kan veroorzaken. Er zijn meer dan 100 typen HPV. Door de typen 16 en 18 ontstaat het meest HPV-kanker. HPV kan leiden tot kanker in de mond- en keelholte, penis, anus, vagina, schaamlippen en baarmoederhals. Ieder jaar krijgen in Nederland ongeveer 1.500 mensen kanker door HPV.

Vaccinatiecampagne

Sinds 2010 is vaccinatie tegen HPV voor meisjes in het RVP opgenomen. Vanaf 2022 wordt het HPV-vaccin na een advies van de Gezondheidsraad ook aan jongens aangeboden en ontvangen zowel jongens als meisjes een uitnodiging om zich tegen HPV te laten vaccineren in het jaar dat ze tien worden. In 2023 wordt een inhaalcampagne georganiseerd voor jongvolwassenen. Zij kunnen zich dan alsnog gratis laten vaccineren. Voor onze regio rekenen we op ongeveer 28.000 jongvolwassenen die de vaccinatie zullen komen halen. De vaccinatie bestaat uit een reeks van 2 prikken die in een periode van 6 maanden gehaald moet worden. De eerste prik werd gezet op 31 januari. We vaccineren op de locaties waar ook voor corona gevaccineerd wordt. Wellicht zal er ook nog gebruik gemaakt gaan worden van pop-up-locaties.

Claudia Baas, arts Infectieziektebestrijding i.o bij GGD HN vertelde in het Noordhollands Dagblad van 11 januari over het belang van deze vaccinatie voor deze doelgroep.

Meer informatie?

Neem contact op met Carin Lamers, teamleider Algemene Gezondheidszorg: clamers@ggdhn.nl.

Het hele interview met Claudia Baas in het Noordhollands Dagblad:
[Gratis HPV-vaccin voor jongeren die nog niet zijn geprikt | Noordhollands](#)

Sluit aan bij het 'Schone Lucht Akkoord'

Tijdens de Inspiratiesessie Gezonde Leefomgeving, die GGD HN op 27 oktober 2022 organiseerde, zijn aanwezige gemeenten uitgebreid voorgelicht over de relatie tussen gezondheid en luchtkwaliteit. Het Schone Lucht Akkoord is één van de belangrijkste pijlers van het Nederlandse luchtkwaliteitsbeleid.

Begin 2020 is het Schone Lucht Akkoord gesloten tussen Rijk, provincies en een groeiend aantal gemeenten. Ook is op 3 februari het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend. Het Schone Luchtakkoord wordt daarin expliciet genoemd als actie van gemeenten: "Gemeenten verkennen de mogelijkheid om bij het Schone Lucht Akkoord (SLA) aan te sluiten als dit niet al het geval is."

GGD HN roept haar gemeenten op zich aan te sluiten bij het [Schone Lucht Akkoord](#). Waarom dit belangrijk is, leest u in de [Position Paper Luchtkwaliteit](#).

Meer informatie?

Neem contact op met Jacobje Visser, adviseur Milieu en Gezondheid: jvisser@ggdhn.nl.

Programma 'In Control of Alcohol & Drugs'

Om het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren te voorkomen en verder terug dringen; aan dit doel draagt het programma 'In Control of Alcohol & Drugs' bij. 'In Control' voert dit uit in opdracht van de 16 gemeenten in Noord-Holland-Noord. Door in de drie regio's integraal samen te werken op het gebied van handhaving, preventie en communicatie boeken we resultaat.

Het alcoholgebruik onder jongeren is gedaald en de startleeftijd waarop zij beginnen met het drinken van alcohol is verhoogd. Dat is goed nieuws! Toch drinken jongeren nog steeds te vroeg, te vaak en te veel. Dat heeft schadelijke gevolgen voor hun ontwikkeling en gezondheid. En hoewel ook het drugsgebruik onder jongeren is gedaald, blijft dit een punt van zorg. De aanpak van alcohol- en drugsgebruik bij jongeren vraagt om een goede bestuurlijke afstemming, zowel lokaal als regionaal.

Wij hebben daarom vanuit de gemeenten de opdracht gekregen om ons met vier hoofdtaken bezig te houden om het gezamenlijke doel te realiseren.

Deze zijn:

1. Onderzoek & Advies
2. Interventies & Voorlichting
3. Campagnes & Communicatie
4. Regionale en bestuurlijke afstemming

Interventies & voorlichting

Er is afgelopen maanden hard gewerkt aan een vernieuwd online interventieoverzicht. Daarin staan alle, door het programma aangeboden, interventies overzichtelijk weergegeven. Zo weten bijvoorbeeld scholen, verenigingen en gemeenten duidelijk te vinden wat ze kunnen inzetten of kunnen adviseren rondom een activiteit om het gebruik van alcohol en drugs bespreekbaar te maken. Door het gesprek aan te gaan via de verschillende interventies krijgen de deelnemers veel kennis over drank- en drugsgebruik. Ook leren ze het gesprek aan te gaan over het gebruik én wat ze kunnen

doen om gebruik te voorkomen of verminderen. Bijna alle interventies zijn erkende interventies. Dit betekent dat is aangetoond dat ze daadwerkelijk effect hebben en dus resultaat opleveren: het voorkomen of verminderen van het gebruik van drank en drugs onder jongeren.

Digitale nieuwsbrieven

Naast interventies en voorlichtingsmomenten, biedt het programma kennis over alcohol- en drugspreventie heel laagdrempelig aan bij scholen, verenigingen en gemeenten. We doen dit door meerdere malen per jaar verschillende digitale nieuwsbrieven van het programma te sturen:

- De leesmap: Top 10 met actuele interessante alcohol en drugs nieuwsberichten ([aanmelden](#)).
- De Weetjes: Verdiepende informatie over een bepaald onderwerp, bijvoorbeeld lachgas, vapes en komende webinars ([aanmelden](#)).

Door bovenstaande te combineren tot onze integrale aanpak, maken we samen telkens weer kleine stappen om het gebruik van alcohol en drugs onder jongeren te voorkomen of terug te dringen.

Meer informatie?

Nieuwsgierig geworden? Kijk dan vooral even op het [interventie overzicht](#) dat wij met partners aanbieden. Of neem contact op met Kristel van der Pouw Kraan, projectmedewerker: kpouwkraan@ggdhn.nl.

Bacteriën kennen geen grenzen

Wat is er gaande in de wereld van antibioticaresistentie? Hoe kunnen we ons wapenen en waarom is een registratiesysteem zo belangrijk? Antwoorden op deze prangende vragen worden gegeven in de korte, informatieve documentaire die ook uitleg geeft over het belang van de MUIZ applicatie. MUIZ staat voor Meldpunt voor Uitbraken Infectieziekten en Bijzondere resistente micro-organismen (BMRO).

Samenwerking

MUIZ is enkele jaren geleden begonnen in de regio Rotterdam. Langzaam maar zeker wordt MUIZ uitgerold over het land, zo ook in de regio Noord-Holland en Flevoland.

MUIZ bestaat uit een beveiligde webapplicatie, een bestuurlijk samenwerkingsconvenant, meldcriteria en een netwerk van samenwerkende professionals in infectiepreventie. In MUIZ worden géén individuele patiëntgegevens gedeeld. Om de samenwerking te waarborgen is een bestuurlijk samenwerkingsconvenant ondertekend door bestuurders van alle deelnemende organisaties.

Documentaire

In de hiervoor genoemde documentaire komt Constance Schultsz (hoogleraar Global Health Amsterdam UMC) aan het woord. Ook zorgprofessionals die inmiddels met de applicatie werken, zoals arts-microbioloog Rogier Jansen (voorzitter Infectiepreventiecommissie OLVG), Marty Jacobs (deskundige infectiepreventie bij een GGD) en Jessica Edwards van Muijen (specialist ouderengeneeskunde bij Cordaan), zijn te zien. Zij leggen uit hoe ze met MUIZ werken.

Meer informatie?

Bekijk de [Documentaire van ABR Zorgnetwerken](#).

Overig

Jaaroverzicht
GGD
Rampen Opvang Plan
(GROP)

Beroep in beeld

IZA & GALA:
gezamenlijk werken
aan een gezonde
generatie in 2040

Medewerkers
in het nieuws

GGD'-en op
Vakantiebeurs:
ga wijs op reis!

Gezond
opgroeien

Gezond
ouder
worden

Meedoen
naar
vermogen

Gezonde
leefomgeving

Overig

Jaaroverzicht GGD Rampen Opvang Plan (GROP)

Het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) wordt ingezet bij een groot ongeval, ramp of crisis waarbij een ernstige verstoring van de openbare orde en veiligheid ontstaat of kan ontstaan. Hiervoor zijn binnen GGD HN verschillende functionarissen getraind. Het [jaaroverzicht GROP 2022](#) laat zien hoe vaak het GROP in het afgelopen jaar is ingezet.

Beroep in beeld

In de serie Beroep in Beeld deze keer: Yvonne Koopman, screener bij de Jeugdgezondheidszorg.

Nog even en ze tikt de 50 dienstjaren aan, waarvan de eerste 35 jaar bij Omring. Yvonne Koopman is voor gezinnen vaak de eerste GGD-medewerker die zij ontmoeten.

Wat houdt jouw functie in?

Iedere ochtend wordt gecheckt welke nieuwe zuigelingen er zijn geboren. Dit zijn de kinderen waar we naar toe gaan om de PKU (hiel)prik en gehoortest bij af te nemen. Ik maak een planning voor ons team waarbij de nieuwgeborenen worden verdeeld, maak telefonisch afspraken met ouders en ga vervolgens ook zelf op pad. Het screeningsgebied omvat drie gebieden, West-Friesland, de Kop en Noord-Kennemerland. Daarnaast is er een collega die op Texel screent. Iedere screener bezoekt zo'n vijf tot acht gezinnen per dag. Het uitvoeren van de hielprik moet plaatsvinden tussen de 72 en 168 uur na de geboorte.

'Ik probeer altijd eerst telefonisch een afspraak te maken. Daarbij start ik het gesprek, nadat ik mij heb voorgesteld, doorgaans met "Wij hebben de melding gekregen dat uw kindje is geboren." Het is mij namelijk weleens gebeurd dat ik de ouders belde om een afspraak te maken en het kindje overleden bleek te zijn terwijl ik daar niet van op de hoogte was. Een pijnlijke situatie. Onontbeerlijk om voorzichtig te zijn dus, bij het maken van een afspraak.

Yvonne: 'Wanneer ik arriveer bij een gezin leg ik allereerst uit wat mijn taak is, geef uitleg en een nieuw Groeiboekje aan de ouders. Vervolgens vraag ik toestemming om de hielprik af te nemen. We werken met een app wat het mogelijk maakt om het screeningsbezoek direct ter plekke af te ronden. Ook eventuele bijzonderheden worden daarbij vermeld. Bijvoorbeeld een heel

klein kindje, borstvoeding die niet loopt of een ruggenprik die niet goed is gezet. Jeugdverpleegkundigen waarderen dit omdat er eventueel eerder actie door hen kan worden ondernomen.' Ze vervolgt: 'Wat ik heel belangrijk vind, is om te zorgen voor een positieve eerste kennismaking met GGD HN. Tenslotte zijn wij wel het visitekaartje van onze organisatie. Ik wil ouders met een goed gevoel achterlaten.'

Na de huisbezoeken ligt er nog genoeg werk

Wanneer Yvonne terugkeert van de geplande huisbezoeken, is er nog behoorlijk wat administratie om af te handelen. Soms zijn er bijzonderheden die extra aandacht vragen. Bijvoorbeeld wanneer een oortje een onvoldoende scoorde tijdens het testen. Of wanneer een kind nog in het ziekenhuis ligt. In dat geval plant ze kinderen door naar de week erna of in geval van ziekenhuisopname naar de jeugdverpleegkundige. Yvonne geeft aan: 's middag ben ik vaak druk met nevenactiviteiten. Contact met het audiologisch centrum NSDSK (Nederlandse stichting voor het dove en slechthorende kind), met secretaresses van de kraamafdelingen of onze teamleider over de personele bezetting en bijzonderheden. Mijn dag is geslaagd op het moment dat ik mijn laptop afsluit en weet dat alles is afgerond en onder controle is. Screening gedraaid, blijde gezinnen en een goed gevoel. De dagen waarop ik eerst de angst in de ogen heb gezien bij ouders, maar die ik door rust, geduld en duidelijke uitleg over de hielprik, kon laten omslaan naar opluchting en tevredenheid.'

Bij de neonatale hielprikscreening wordt wat bloed afgenomen bij de zuigeling, dat wordt onderzocht op een aantal zeldzame ziektes zoals ziekte van de schildklier, sikkelcelziekte (vorm van bloedarmoede) en een aantal stofwisselingsziekten. De meeste van deze ziekten zijn erfelijk. De ziektes zijn niet te genezen maar wel goed te behandelen als ze snel worden ontdekt. De neonatale gehoorscreening is een gehoortest voor pasgeboren baby's. Alle kinderen die in Nederland worden geboren, komen hiervoor in aanmerking. Bij deze gehoorscreening wordt gecontroleerd of een pasgeboren baby voldoende hoort voor een normale taalontwikkeling en om te leren praten.

‘Mijn dag is geslaagd wanneer ik na het screenen blij gezinnen met een goed gevoel heb kunnen achterlaten’

Yvonne Koopman, screener bij de Jeugdgezondheidszorg

Gezond
opgroeien

Gezond
ouder
worden

Meedoen
naar
vermogen

Gezonde
leefomgeving

Overig

IZA & GALA: gezamenlijk werken aan een gezonde generatie in 2040

Door het ministerie van VWS zijn in het Integraal Zorgakkoord (IZA) met een groot aantal partijen afspraken gemaakt om de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden door stevig in te zetten op preventie.

Integraal Zorg Akkoord

Vanuit het IZA is afgesproken dat er per 1 januari 2025 een stevige regionale preventie-infrastructuur tot stand moet komen en zijn afspraken gemaakt over de inrichting van effectieve ketenaanpakken over de domeinen (Zvw, Wpg, Wmo en Jeugdwet) heen. Deze regionale preventie-infrastructuur krijgt vorm via een regiobeeld en regioplan. De afspraken uit het IZA zijn verder uitgewerkt in het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA). Voor de uitwerking en uitvoering heeft het Rijk een Specifieke Uitkering (SPUK) beschikbaar voor gemeenten.

Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA):

Het GALA zet stevig in op een regionale en lokale samenwerking en geeft gemeenten de opgave om voor de periode 2024 – 2026 een plan van aanpak te maken hoe zij samen met zorgverzekeraars, GGD en lokale en regionale (zorg)organisaties aan de GALA doelen en regionale preventie-infrastructuur gaan werken. In het GALA zijn de gemeenschappelijke doelen tussen VWS, gemeenten, GGD en zorgverzekeraars:

- Terugdringen gezondheidsachterstanden (elk kind verdient een kansrijke start).
- Bevorderen van gezonde sociale en fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.
- Versterken van sociale basis in wijken en buurten.
- Een gezonde leefstijl (overgewicht terugdringen, voorkomen en vroegsignalering middelengebruik).

- Versterken van mentale weerbaarheid en mentale gezondheid van inwoners.
- Vitaal ouder worden (bewegen door ouderen, valpreventie, gezond voedingspatroon ouderen).

Versterking Kennis- en adviesfunctie GGD (coördinatie, verbinden, adviseren en uitvoeren)

In het GALA staat vermeld dat in het gemeentelijke plan van aanpak in elk geval de inzet van de advies- en kennisfunctie van de GGD opgenomen dient te zijn. De GGD'en hebben van oudsher een belangrijke en wettelijke rol in de dataverzameling en het verschaffen van inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking en advisering over zinvolle gezondheid bevorderende interventies. Een stevige kennisbasis is belangrijk om nu en in de toekomst goed onderbouwde keuzes te kunnen maken over het gebruik van data, de integrale aanpak en inzet van effectieve interventies en om hierop bij te kunnen sturen. GGD HN ondersteunt de gemeenten graag bij GALA/ SPUK, in combinatie met de Coördinatietafel NHN Gezond waarvan de GGD naast VGZ, NW ziekenhuis, Omring/VVT, GGZ, Gehandicaptenzorg etc. ook deel van uitmaakt.

Regiobeeld

Vorig jaar heeft NHN Gezond een uitgebreid regiobeeld opgeleverd inclusief de regionale opgaven. Deze wordt in mei 2023 herijkt op basis van de regio overzichten van VWS (tevens voor IZA regiobeeld).

GGD HN beschouwt het GALA als een heel goede ontwikkeling ter versterking van de publieke gezondheid in Noord-Holland-Noord. Om de echte versnelling te kunnen maken in onze regio ziet GGD HN het belang van regionale samenwerking en wil GGD HN gemeenten ondersteunen. Dit kan door het in kaart brengen van de (gezondheid)situatie van inwoners op lokaal en/of regionaal niveau, via dataverzameling en verbinding met data uit andere domeinen, het bieden van ondersteuning bij het opstellen van beleid en keuze voor interventies, vertalen van het regiobeeld naar een lokale aanpak.

Over wat GGD HN voor gemeenten in het kader van het GALA kan doen vinden de komende tijd gesprekken met gemeenten plaats.

Meer weten?

Mirjam Bedeke, strategisch adviseur, mbedeke@ggdhn.nl

Medewerkers in het nieuws

In deze rubriek een overzicht van medewerkers van GGD HN die met hun vaak bijzondere werk in de media zijn verschenen.

Je kiest er niet voor om uitgekotst te worden door de maatschappij

Ben Hensen en Irma Haubrich werken voor team Vangnet & Advies. In dit artikel vertellen zij over hun werk voor zorgmijders, waarbij zij zich inzetten voor mensen die hulp van anderen niet kunnen of willen accepteren.

Lees het artikel [hier](#).

Sekswerk is ook gewoon werk

Verpleegkundigen Annelien van de Geer en Marianne Mooij werken bij het Gezondheidscentrum Sekswerkers in Alkmaar waar GGD HN vanaf 1990 zorg biedt aan sekswerkers op gezondheidsvlak. De sekswerkers komen uit het hele gebied en kunnen bij het centrum terecht voor soa-testen en huisartsenzorg. Daarnaast wordt samengewerkt met Mee & De Wering die de sekswerkers maatschappelijke ondersteuning biedt en waar ze terecht kunnen met vragen over schulden en geldzaken, als ze willen stoppen met het werk of niet lekker in hun vel zitten. Regelmatig doen de verpleegkundigen een rondje over de Achterdam en spreken de aanwezige vrouwen. Over hun bijzondere werk en de band met hun cliënten zijn ze geïnterviewd door het Noordhollands Dagblad: Annelien en Marianne bieden zorg aan sekswerkers, zonder oordeel. Lees het artikel [hier](#).

Zal ik dit pakje ontbijtspek maar weggooiën?

„Kun je op het goede knopje drukken? Je laat me weer voor een dichte deur staan”, zegt Ben Hensen, van team Vangnet & Advies van GGD HN met lollige ondertoon. Aan de andere kant van de intercom is de tachtigjarige Han flink aan het worstelen met het systeem. Ben Hensen krijgt voor een cliënt die niet meer zo goed voor zichzelf kan zorgen hulp van de adelborsten van de marine bij het schoonmaken van het huis van zijn cliënt.

Lees het artikel [hier](#).

GGD'-en op Vakantiebeurs: ga wijs op reis!

Misschien heeft u ons gezien op de Vakantiebeurs in Utrecht. Van 12 t/m 15 januari 2023 gaven Reizigersverpleegkundigen van GGD'-en en deskundig coronapersoneel de bezoekers informatie in de GGD-stand. Samen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de Douane, Centrum Internationale Kinderontvoering en RVO stonden we op het 'Wijs op reis'-plein.

Op het 'Wijs op reis'-plein konden reizigers hun vragen stellen over wat mee mag over de grens. Ook konden ze terecht voor informatie en wat te doen bij problemen in het buitenland, welke vaccinaties of malariapillen nodig zijn.

GGD-verpleegkundigen uit heel Nederland zorgden voor de bemensing van de stand. Met de apps GGDreistmee gaven zij advies aan de bezoekers van de beurs.

Meer weten?

Voor elke reizigers is het advies om 2 apps te downloaden als je op vakantie gaat:

- de app [GGDreistmee](#), waarin je alle gezondheidsinformatie voor op reis vindt;
- de [Reisapp](#) van het Ministerie van Buitenlandse zaken en de Douane.

Reizigersadvisering is deels een GR-taak en deels een aanvullende taak.

Colofon

GGupDate gemeenten is een uitgave van GGD HN. GGupDate gemeenten verschijnt vier maal per jaar (maart, juni, september en december).

Doorsturen? Ja graag!

Stuur deze nieuwsbrief gerust door naar andere geïnteresseerden binnen uw organisatie of naar de raads- en commissieleden van uw gemeente.

Vragen, suggesties of tips? Laat het ons weten via ggupdategemeenten@ggdhn.nl.

Overige nieuwsbrieven GGD HN

GGD HN verzendt ook aparte thema-nieuwsbrieven:

- Interesse in de [nieuwsbrief Veilig Thuis Noord-Holland-Noord?](#)
- Interesse in de nieuwsbrief voor het onderwijs? Aanmelden kan via communicatie@ggdhn.nl.
De laatste versie van de nieuwsbrief vindt u [hier](#).
- Interesse in de nieuwsbrief 'Gezond NHN in Cijfers'?
Aanmelden kan via epi@ggdhn.nl.

Informatie en publicaties

Alle (financiële) cijfers (planning & control gegevens, gegevens uit de jaarstukken) en publicaties zijn te vinden op de website [GGD Hollands Noorden in cijfers](#).

Alle publicaties, cijfers en onderzoeken over de gezondheid en gezondheidsbeleving van inwoners in onze regio, zijn te vinden op de [Gezondheidsatlas](#).

Uitgave:

GGD Hollands Noorden
Hertog Aalbrechtweg 22
Postbus 9276
1800 GG Alkmaar

Frequentie:

(maart, juni, september en december)

Datum:

Maart 2023

Foto's, teksten, vormgeving

GGD Hollands Noorden

